

Tentamen i Mekanik: SG1109, SG1130 och SG1131

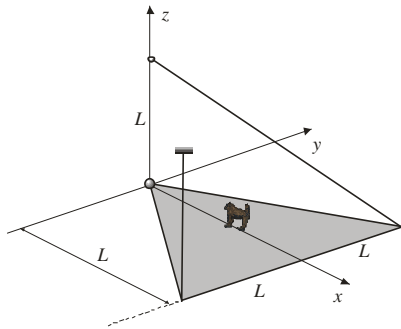
Varje uppgift ger högst 3 poäng. Skrivtid: 4 h

Inga hjälpmedel tillåtna förutom skriv och ritmateriel! Skriv ej med rött!

OBS! Uppgifterna 1- 8 skall inlämnas på separata papper. *Lycka till!*

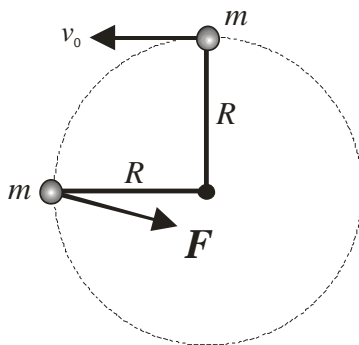
Problem

1)

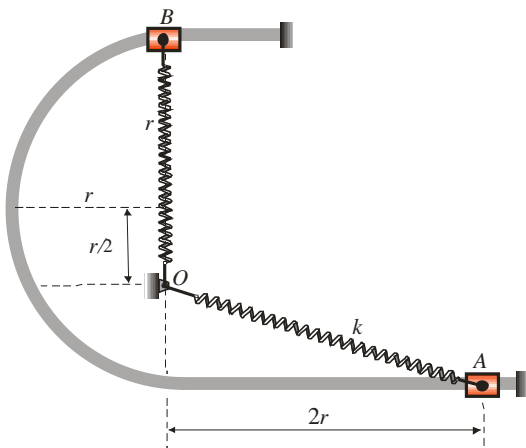
I en apbur finns en sittplats för apan i form av en triangulär skiva upphängd i två snören, ett vertikalt och fäst på z-axeln, och dessutom fastsatt med en kulle i en vertikal vägg, se figur. Beräkna snörspänningarna när apan står mitt på skivan, på halva höjden. Apan har massan m och skivans massa kan försummas.

2)

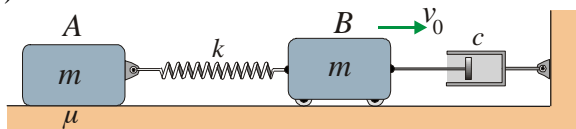
En partikel med massa m är fäst i en tråd av längd R vars andra ände sitter fast i en fix punkt O . Med tråden sträckt och riktad vertikalt uppåt ges partikeln en horisontell fart $v_0 = \sqrt{gR}$. Beräkna beloppet av totala kraften F på partikeln när tråden blivit horisontell.

3)

Figuren visar ett vertikalt plan. En hylsa med massan m kan glida på en glatt stång, som består av två raka delar och en halvcirkelbåge med radien r . En rak lätt fjäder med den naturliga längden r och fjäderkonstanten k förenar hylsan med den fixa punkten O , vars läge anges i figuren. Bestäm hylsans fart i läget B , om den har farten v_A i läget A .

4)

Betrakta två likadana partiklar A och B , vardera med massan m , som är förenade med en lätt fjäder med fjäderkonstanten k . Partikeln B är dessutom kopplad till en dämpare med dämpningskonstanten c , enligt figuren. Systemet med fjädern och dämparen är kritiskt dämpat. Mellan A och golvet råder friktion med friktionstalet μ medan B kan rulla fritt längs det horisontella underlaget. Då systemet är i jämvikt ger man B en horisontell hastighet v_0 enligt figuren. Hur stor får v_0 högst vara för att A inte skall komma i rörelse?

Teori

- 1) Formulera och härled sambandsformeln för kraftmomentet för ett kraftsystem. (3p)

- 2) Rita en stor och tydlig tydlig figur och härled uttrycken för hastighet och acceleration i cylinderkoordinater. Även enhetsvektorernas tidsderivator måste härledas. (3p)

- 3) a) Definiera vad som menas med en konservativ kraft. (1p)

- b) Ange potentiella energin för fjäderkraft, tyngdkraft och Newtonsk gravitation. (2p)

- 4) a) Visa att vid centralrörelse sker rörelsen i ett plan genom kraftcentrum. (1p)

- b) Ange formeln för en ellips i cylinderkoordinater samt namn och betydelse för de parametrar som ingår. (2p)